

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 22.9.2009
KOM(2009) 488 v konečném znění

ZPRÁVA KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

o činnosti Evropské rady pro výzkum a uskutečňování cílů stanovených zvláštním programem „Myšlenky“ v roce 2008

ZPRÁVA KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

o činnosti Evropské rady pro výzkum a uskutečňování cílů stanovených zvláštním programem „Myšlenky“ v roce 2008

(text s významem pro EHP)

1. ÚVOD

Evropská rada pro výzkum (dále jen „ERV“) byla rozhodnutím Komise¹ zřízena v únoru 2007 jako nová ambiciózní součást výzkumné politiky EU podle ustanovení sedmého rámcového programu. Je prostředkem pro provádění zvláštního programu „Myšlenky“, jehož rozpočet na období 2007–2013 činí 7,51 miliardy EUR. ERV sestává z nezávislé vědecké rady, která je podporována specializovanou prováděcí strukturou a pracuje v souladu se zásadami vědecké excelence, samostatnosti, účinnosti, transparentnosti a odpovědnosti.

Tato výroční zpráva Komise za rok 2008, vyhotovená ve spolupráci s vědeckou radou ERV, představuje hodnocení Komise týkající se činnosti ERV a dosažení jejích cílů v druhém roce její existence.

Činnosti ERV v tomto roce lze zařadit do dvou hlavních témat. Prvním je pokračující provádění programu, zejména uskutečnění první výzvy pro podávání žádostí o pokročilé granty ERV a zveřejnění druhé výzvy pro podávání žádostí o zahajovací a pokročilé granty ERV. K souvisejícím činnostem patří operativní zdokonalení řízení výzev a systémů vzájemného hodnocení, opatření k zajištění integrity postupů a procesů, poskytování strategické a administrativní podpory vědecké radě a komunikace s vědeckou obcí.

Druhá oblast činností se týká zřízení Výkonné agentury ERV, která posléze převezme úlohu specializované prováděcí struktury, kterou v současnosti vykonává Komise. Činnosti v této oblasti zahrnovaly přijetí pověřovacího aktu, výběr a přijetí nových zaměstnanců agentury a zřízení řídicího výboru. Komise mimoto vypracovala metodiku pro přezkum mechanismů a struktur používaných při provádění programu, uskutečněný v roce 2009.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD

V čl. 4 odst. 4 rozhodnutí o zvláštním programu „Myšlenky“² je uvedeno:

Komise ručí za samostatnost a bezúhonnost Evropské rady pro výzkum, zajišťuje řádné vykonávání úkolů, které byly ERV svěřeny, a předkládá Evropskému parlamentu a Radě výroční zprávu o činnosti ERV a uskutečňování cílů stanovených zvláštním programem.

¹ 2007/134/ES: Rozhodnutí Komise ze dne 2. února 2007, kterým se zřizuje Evropská rada pro výzkum (Úř. věst. L 57, 24.2.2007, s. 14).

² 2006/972/ES: Rozhodnutí Rady ze dne 19. prosince 2006 o zvláštním programu „Myšlenky“, kterým se provádí sedmý rámcový program Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (2007–2013) (Úř. věst. L 400, 30.12.2006, s. 242).

V příloze 1 téhož rozhodnutí je uvedeno, že výroční zpráva bude vypracována ve spolupráci s vědeckou radou.

3. STRATEGICKÉ ZÁLEŽITOSTI

Vědecká rada odpovídá za stanovení vědecké strategie ERV, včetně vypracování ročního pracovního programu „Myšlenky“. V roce 2008 nebyly provedeny žádné podstatné změny strategie ERV. K úpravám a zdokonalením však došlo vzhledem ke skutečnosti, že zvýšení zdrojů financování ERV poprvé umožnilo zveřejnit výzvy k podávání žádostí o zahajovací i pokročilé granty v rámci téhož ročního rozpočtu.

Byl doladěn rovněž systém vzájemného hodnocení ERV, zejména co se týká zpracování mezioborových návrhů, komunikační strategie ERV s ohledem na zveřejňování výsledků hodnocení a strategie, která má zamezit případům střetu zájmů.

3.1. Granty

Vědecká rada vypracovala dva „hlavní“ režimy financování v rámci zvláštního programu „Myšlenky“, které mají podporovat excelenci výzkumu ve všech oblastech poznání. Pro podporu jsou způsobilí výzkumní pracovníci žijící v členských státech EU či přidružených zemích 7. RP nebo se do nich stěhující bez ohledu na svou státní příslušnost. Takto je zajištěn rovněž lidský kapitál: špičkové talenty jsou nejenže udrženy v Evropě, nýbrž i přilákány do Evropy.

Těmito režimy jsou:

Granty ERV pro začínající nezávislé výzkumné pracovníky („zahajovací granty ERV“): podporují nezávislou kariéru vynikajících výzkumných pracovníků, kteří právě zakládají nebo stabilizují své vlastní nezávislé výzkumné týmy, nebo v závislosti na daném oboru vytvářejí svůj nezávislý výzkumný program.

Granty ERV pro pokročilé výzkumné pracovníky („pokročilé granty ERV“): podporují vynikající inovační výzkumné projekty zahájené výzkumnými pracovníky, jež jsou řízeny předními pokročilými výzkumnými pracovníky jakéhokoli věku, kteří se již zaslouženě etablovali jako nezávislé vedoucí osobnosti výzkumu.

3.2. Pracovní program

Pracovní program „Myšlenky“ na rok 2008³ byl počátkem roku 2008 vypracován vědeckou radou a předán Komisi a následně byl přijat. Na základě mimořádně vysokého počtu žádostí obdržných v souvislosti s výzvou pro podávání žádostí o zahajovací granty z roku 2007 byly nutné jeho změny. V tomto roce byl počet návrhů třikrát vyšší, než se předpokládalo, a kromě značného tlaku na zdroje specializované prováděcí struktury (správní infrastruktura a infrastruktura IT) a její hodnotící skupiny to mělo za následek i to, že celková úspěšnost činila pouze 3 %.

V roce 2008 byla proto zavedena řada úprav u budoucích výzev s cílem zajistit, aby byl počet návrhů omezený, aniž by byla ohrožena kvalita žádostí. Bylo zavedeno porovnání vědeckých

³ K(2007)5746 ze dne 29.11.2007, nezveřejněno.

výsledků žadatelů a omezení opětovného předkládání návrhů, jež mají působit jako překážka pro předkládání nekonkurenceschopných návrhů.

Co se týká zahajovacích grantů, bylo zavedeno symetrické zúžení způsobilosti, a to ze 2 až 9 let v roce 2007 na 3 až 8 let v roce 2008. V případě pokročilých grantů bylo rozhodnuto, že by rozpočet pro první dvě výzvy (2008 a 2009) měl být spojen, aby žadatelé měli pro tyto dva po sobě jdoucí roky k dispozici kumulativní rozpočet ve výši přibližně 1 miliardy EUR. V zájmu zajištění rovného zacházení se všemi žadateli proto nebyly oproti předchozímu pracovnímu programu podstatně revidovány podmínky způsobilosti a postupy podávání žádostí a vzájemného hodnocení.

3.3. Metodika vzájemného hodnocení

Jelikož kvalita procesu posuzování vzájemného hodnocení ERV a důvěra, kterou vzbudí ve výzkumné obci, bude mít zásadní význam pro dosažení cílů ERV, věnovala vědecká rada velkou pozornost metodice vzájemného hodnocení ERV. Přijala strukturu skupin pro vzájemné hodnocení na vysoké úrovni, které pokrývají celou škálu výzkumných oborů a které jsou organizovány v rámci tří hlavních oblastí výzkumu – fyzikální a technické vědy, vědy o živé přírodě a společenské a humanitní vědy. Členy skupin, navrženými vědeckou radou, jsou vědci, technici a akademičtí pracovníci s nejlepší mezinárodní pověstí ze zemí Evropské unie i mimo ni.

Každá skupina pokrývá širokou škálu témat, aby bylo zajištěno řádné zvážení špičkové kvality a mezioborových návrhů, a v jejím čele stojí předseda, který zajišťuje zviditelnění a věrohodnost celého procesu vzájemného hodnocení. Na základě zkušeností získaných z předchozí výzvy se počet skupin pro první výzvu pro podávání žádostí o pokročilé granty ERV v roce 2008 zvýšil na 25 s cílem rozložit lépe požadavky mezi všechny skupiny a zajistit zastoupení různých oborů. Byly zavedeny dva soubory skupin, které pracují střídavě v jednotlivých letech. To snižuje zátěž jednotlivých hodnotitelů a rovněž umožňuje, aby mohli sami předložit žádost ERV.

Počet skupin pro zahajovací granty se taktéž zvýšil na 25, takže skupiny pracují v rámci obou grantových programů jednotně.

4. PROVÁDĚNÍ PROGRAMU

Při provádění programu byly zcela splněny závazky ve výši 523,90 milionu EUR (celkový závazek) a provedeny platby ve výši 227,20 milionu EUR. Tyto částky představují 99,988 % resp. 100 % provozních úvěrů zvláštního programu „Myšlenky“.

4.1. Granty

Granty jsou udělovány prostřednictvím formální grantové dohody po ukončení právních a finančních postupů a vydání formálního rozhodnutí o udělení grantu. Proces přípravy grantu nezahrnuje jednání o vědecké nebo technické podstatě návrhu a grant je poskytnut na základě předloženého návrhu a doporučeného financování v souladu se vzájemným hodnocením.

Je-li k dispozici dostatečný rozpočet (např. vybrané návrhy byly staženy nebo na základě příjmů třetích stran), je vypracování grantové dohody zahájeno pro návrh, který se umístil v rezervním seznamu nejvýše, a pokračuje se k ostatním návrhům v sestupném pořadí konečného hodnocení.

4.1.1. Zahajovací granty v roce 2007

Proces udělování prvních zahajovacích grantů ERV byl ukončen v prvním pololetí roku 2008. Vědecká rada tento proces pozorně sledovala. Původní rozpočet ve výši 292,2 milionu EUR naplánovaný v revidovaném pracovním programu na rok 2007 vzrostl díky příspěvkům třetích zemí, které se účastní 7. RP, na 338 milionů EUR. Toto navýšení rozpočtu umožnilo, aby ERV financovala více grantů než původně plánovaných přibližně 250 grantů.

Z předložených návrhů bylo nakonec financováno 299 žádostí v souladu s pořadím podle úspěšnosti stanoveným při vzájemném hodnocení.

4.1.2. Pokročilé granty v roce 2008

První výzva k podávání žádosti o pokročilé granty ERV byla zveřejněna dne 30. listopadu 2007 s třemi různými lhůtami na jaře 2008 podle příslušné oblasti výzkumu (fyzikální a technické vědy, vědy o živé přírodě a společenské a humanitní vědy). Výzva zahrnovala jednostupňový proces podání žádosti (od žadatelů se požadovalo, aby ve stanoveném termínu předložili úplný návrh spolu s přehledem a doklady o dosažených výsledcích, pokud jde o vedoucí postavení v oblasti vědy) a dvoustupňové hodnocení. Orientační rozpočet činil 516,95 milionu EUR.

Specializovaná prováděcí struktura zavedla systém vzájemného hodnocení ERV, včetně jmenování členů skupin, jak stanovila vědecká rada. Bylo obdrženo celkem 2 167 návrhů (997 v oblasti fyzikálních věd, 766 v oblasti věd o živé přírodě a 404 v oblasti společenských a humanitních věd), přičemž 2 034 žádostí bylo po ověření způsobilosti podrobena vzájemnému hodnocení. To bylo podstatně méně než počet návrhů předložených pro zahajovací granty v roce 2007, což naznačuje, že protiopatření přijatá ke snížení počtu návrhů při současném zachování kvality návrhů byla úspěšná⁴. Do konce roku 2008 bylo pro financování vybráno 275 návrhů předložených v rámci této výzvy: 114 v oblasti fyzikálních věd, 84 v oblasti věd o živé přírodě, 48 v oblasti společenských a humanitních věd a 29 bylo posouzeno v rámci nové mezioborové kategorie. Podle dostupnosti příjmů třetích zemí by v roce 2009 mohlo být financováno více návrhů předložených v rámci této výzvy.

4.1.3. Zahajovací granty v roce 2009

Druhá výzva k podávání žádostí o zahajovací granty ERV byla zveřejněna v červenci 2008 s třemi různými lhůtami na podzim 2008 podle příslušné oblasti výzkumu. Bylo předloženo celkem 2 503 návrhů: 1 112 v oblasti fyzikálních věd, 927 v oblasti věd o živé přírodě a 464 v oblasti společenských a humanitních věd. Jelikož proces dosud probíhá, nejsou k dispozici konečné údaje o počtu vybraných návrhů.

4.1.4. Pokročilé granty v roce 2009

Druhá výzva k podávání žádostí o pokročilé granty ERV byla zveřejněna v listopadu 2008 s třemi různými lhůtami na jaře 2009 podle příslušné oblasti výzkumu. Jelikož proces dosud probíhá, nejsou k dispozici konečné údaje o počtu návrhů.

⁴ Viz rovněž oddíl 3.1.

4.2. Programový výbor

Zasedání programového výboru pro zvláštní program „Myšlenky“ se konala dne 31. ledna, 12. června a 20. listopadu 2008. Vedle oficiální pracovní náplně programového výboru (který obvykle pracuje v poradenském režimu) byla tato zasedání členěna tak, aby byl výbor průběžně plně informován o pokroku při provádění programu „Myšlenky“ a ERV a aby umožňovala otevřenou výměnu informací o strategii a provozních záležitostech mezi výborem, vědeckou radou a generálním tajemníkem ERV a specializovanou prováděcí strukturou.

4.3. Etický přezkum

Z celkem 299 projektů vybraných pro financování na základě výzvy k podávání žádostí o zahajovací granty z roku 2007 bylo externím etickým výborem ověřeno 95 projektů a 40 z nich bylo podrobeno úplnému etickému přezkumu. Jeden projekt zahrnuje využití lidských embryonálních kmenových buněk a v říjnu 2008 byl předložen za účelem vydání stanoviska programového výboru pro zvláštní program „Myšlenky“.

V případě výzvy k podávání žádostí o pokročilé granty z roku 2008 bylo pro etický přezkum vybráno 126 návrhů. Ověřením bylo zjištěno, že u 57 návrhů je nutný úplný etický přezkum, z toho se 2 návrhy týkaly využití lidských embryonálních kmenových buněk. V 61 případech, u nichž nebyl nutný úplný etický přezkum, byly požadovány kopie vnitrostátních schválení. Osm návrhů bylo připraveno pro zahájení postupu pro uzavření grantové dohody, aniž by byly požadovány dokumenty nebo nové přezkumy. Úplný etický přezkum se uskutečnil v průběhu listopadu 2008. Ve dvou případech se vyžadoval nový etický přezkum. Ten byl proveden v lednu 2009 a oba návrhy byly schváleny pod podmínkou, že žadatelé předloží další dokumentaci.

4.4. Opravné prostředky

Sestava odvolacího výboru pro zvláštní program „Myšlenky“⁵ zvažovala 276 odvolání v souvislosti s návrhy předloženými v rámci výzvy k podávání žádostí o zahajovací granty z roku 2007 a 174 odvolání týkajících se návrhů předložených v rámci výzvy k podávání žádostí o pokročilé granty z roku 2008. Tyto údaje představují přibližně 3 % resp. 8 % návrhů předložených v rámci každé výzvy.

Odvolací výbor dospěl k závěru, že 15 odvolání týkajících se návrhů v rámci výzvy k podávání žádostí o zahajovací granty z roku 2007 a 14 odvolání týkajících se návrhů v rámci výzvy k podávání žádostí o pokročilé granty z roku 2008 vyžaduje hodnocení nebo nové hodnocení. S výjimkou dvou případů byla dokončena všechna hodnocení a nová hodnocení. V žádném z případů zkoumaných odvolacím výborem nebylo předchozí rozhodnutí změněno.

4.5. Komunikace

V průběhu roku 2008 bylo vynaloženo nemalé úsilí na účinné předávání informací o činnostech ERV vědecké obci a zvyšování povědomí o nich u širší veřejnosti. Během

⁵ Úř. věst. L 391 a Úř. věst. L 400, 30.12.2006 (pravidla ES resp. Euratom) a oprava v případě Euratomu v Úř. věst. L 54, 22.2.2007, s. 4.

roku 2008 byla vytvořena řada klíčových komunikačních nástrojů, produktů a kanálů pro šíření informací o ERV.

Dne 7. října 2008 se v Paříži v rámci francouzského předsednictví konala mimořádně úspěšná konference ERV. Konference na téma *The European Research Council for a policy of excellence: the first award winners pave the way* sloužila k posouzení prvního roku činnosti ERV v oblasti financování a umožnila sdílet zkušeností řady příjemců zahajovacích grantů ERV. ERV se zúčastnila rovněž vědeckých veletrhů a kongresů s mezinárodním dosahem jakožto součásti své komunikační strategie s prvotním zaměřením na USA.

4.6. Sledování, posouzení a vyhodnocení zvláštního programu „Myšlenky“

V průběhu roku 2008 byla přijata opatření s cílem zajistit, aby ERV fungovala jako efektivní, transparentní a odpovědná organizace a aby působila jako skutečná „učící se organizace“, která průběžně vyhodnocuje své výsledky a na základě zkušenosti upravuje a zlepšuje své postupy.

V průběhu celého roku ERV usilovala o další rozvoj strategie pro sledování, posouzení a vyhodnocení svých činností a dopadů z vědeckého hlediska. Byl vytvořen rámec pro začlenění strategických požadavků ERV, odpovědností vědecké rady a povinností Komise týkajících se sledování a hodnocení provádění programu. Tento rámec přihlíží k různým kategoriím možných účinků a dopadů a obecnému a integrovanému chápání výkonnosti ERV.

4.6.1. Podpůrné akce

Závazek zveřejnit výzvu pro koordinační a podpůrné akce byl zahrnut poprvé do pracovního programu na rok 2008. První výzva pro koordinační a podpůrné akce byla zveřejněna v červenci 2008 s lhůtou v listopadu 2008 s cílem vytvořit portfolio projektů, studií a souvisejících iniciativ, které přispějí ke sledování, posouzení a vyhodnocení dopadů ERV a zvláštního programu „Myšlenky“. Pracovní program zahrnoval rovněž podpůrné akce pro činnosti konkrétních právnických osob (nazývaných příjemci) k zajištění podpory pro předsedu a místopředsedu vědecké rady na jejich pracovištích⁶.

Byly vybrány dva návrhy; jeden návrh analyzující dopad programu na výzkumné pracovníky, výzkumné organizace, finanční instituce a politické struktury, druhý návrh týkající se profesního rozvoje, hostitelských institucí, výzkumných struktur a výsledků výzkumu. Výsledky byly analyzovány na základě výše popsaného rámce a v listopadu 2008 byla zveřejněna druhá výzva pro koordinační a podpůrné činnosti se zaměřením na „mezery“ v tématech a oblastech zájmu, v nichž nebyly v rámci předchozí výzvy vybrány žádné návrhy pro financování. Bylo zajištěno šíření informací hodnotitelům a dne 16. září se v Bruselu konal informační den.

4.6.2. Přezkum struktur a mechanismů

Kromě průběžných posouzení příloha I rozhodnutí o vytvoření zvláštního programu „Myšlenky“ vyžaduje, aby:

⁶ Tyto podpůrné akce následovaly po specifických podpůrných akcích vytvořených za podobným účelem jako přípravné kroky v rámci šestého rámcového programu.

byl proveden také nezávislý přezkum týkající se struktur a mechanismů ERV ve vztahu ke kritériím excelence, samostatnosti, účinnosti a transparentnosti a za plného zapojení vědecké rady. Ten bude zahrnovat postup a kritéria pro výběr členů vědecké rady. Přezkum se zaměří přímo na výhody a nevýhody struktury založené na výkonné agentuře a struktury založené na článku 171 Smlouvy. Na základě tohoto přezkumu by tyto struktury a mechanismy měly být případně změněny. Komise zajistí, aby byly co nejrychleji provedeny a v souladu s požadavkem stanoveným Smlouvou Evropskému parlamentu a Radě předloženy veškeré nezbytné přípravné práce, včetně všech legislativních návrhů, které považuje za nezbytné, a to za účelem přechodu k jakékoli potřebné změně struktury.

V průběhu roku 2008 Komise předložila Evropskému parlamentu a Radě sdělení o metodách a požadavcích týkajících se přezkumu, jenž v souvislosti se strukturami a mechanismy Evropské rady pro výzkum provedou nezávislí odborníci⁷. Přezkum se uskutečnil v roce 2009.

5. ORGANIZACE EVROPSKÉ RADY PRO VÝZKUM

5.1. Vědecká rada

V průběhu roku 2008 odstoupili z osobních důvodů z funkce tři členové vědecké rady⁸. Komise zřídila „výběrovou komisi“⁹ s cílem vybrat tři nové členy vědecké rady. Tato komise byla rovněž požádána, aby vydala doporučení týkající se způsobu nahrazování členů v budoucnu¹⁰.

V průběhu roku 2008 se vědecká rada sešla pětkrát na plenárním zasedání. Výbor ERV ustavený vědeckou radou se sešel v průběhu roku sedmkrát za účelem naplánování zasedání vědecké rady a styku se specializovanou prováděcí strukturou. Vědecká rada uspořádala rovněž neformální „schůzku ke strategii“ k projednání zkušeností získaných v prvních třech letech činnosti vědecké rady a budoucích strategických orientací.

5.2. Zřízení Výkonné agentury ERV jako specializované prováděcí struktury

Rozhodnutí o zřízení ERV vyžaduje, aby specializovanou prováděcí strukturou byla externí struktura odpovědná za všechny aspekty provádění správy a plnění programu, jak je stanoveno v pracovním programu. Specializovaná prováděcí struktura zejména provádí postupy posuzování, vzájemné hodnocení a výběr podle zásad stanovených vědeckou radou a zajišťuje finanční a vědecké řízení grantů.

⁷ KOM (2008) 526.

⁸ Těmito členy byli profesor Paul J. Crutzen, profesor lord May z Oxfordu a profesor Manuel Castells.

⁹ Členy této komise byli profesor Eero Vuorio (kancléř univerzity v Turku) jako předseda komise a profesorka Hélène Ahrweiler (čestná rektorka a kancléřka pařížské Akademie), profesorka Zita Aušrelė Kučinskienė (děkanka lékařské fakulty na univerzitě ve Vilniusu) a profesor Arnold Schmidt (profesor na Technické univerzitě ve Vídni) jako členové.

¹⁰ Upozornění na novinky v oblasti výzkumu EU: Set up of the ERC Identification Committee (Zřízení výběrové komise ERV). Brusel, 23. září 2008 (<http://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=newsalert&lg=en&year=2008&na=na-230908>).

V roce 2007 bylo přijato rozhodnutí o splnění požadavku týkajícího se externí struktury specializované prováděcí struktury vytvořením výkonné agentury, která byla formálně zřízena rozhodnutím Komise ze dne 14. prosince 2007¹¹ podle obecného režimu pro výkonné agentury¹². Z analýzy nákladů a přínosů rovněž vyplynulo, že by výběr výkonné agentury mohl snížit odhadované správní náklady z 5 %, které se původně předpokládaly v rozhodnutí o vytvoření zvláštního programu „Myšlenky“, na 3,5 % – což je podíl, který vychází příznivě ve srovnání s obdobnými agenturami pro financování.

5.2.1. *Pověřovací akt*

Komise přijala v říjnu 2008 pověřovací akt, který přenáší pravomoci na Výkonnou agenturu ERV, aby vykonávala úkoly, které jsou nezbytné při provádění programu, a rovněž poskytovala podporu vědecké radě¹³. K dalším zvláštním úkolům patří plánování a provádění informačních a komunikačních činností a činností v oblasti šíření informací a pravomoc jmenovat odborníky pro vyhodnocení návrhů a podpis grantových dohod.

5.2.2. *Zřízení řídicího výboru*

V případě všech výkonných agentur se předpokládá zřízení řídicího výboru¹⁴, který odpovídá zejména za schválení pracovního programu agentury a správního rozpočtu každý rok. Řídicí výbor Výkonné agentury ERV byl rozhodnutím Komise¹⁵ zřízen v roce 2008 a jeho složení odráží zvláštní rysy ERV. Řídicí výbor Výkonné agentury ERV je složen ze tří zástupců Komise a dvou zástupců vědecké obce, z nichž jeden je členem vědecké rady, přičemž generální tajemník ERV má status pozorovatele.

5.2.3. *Udělení správní samostatnosti*

Než agentuře byla udělena správní samostatnost, jak je stanoveno v rozhodnutí o zřízení ERV, byla funkce specializované prováděcí struktury zajišťována vyhrazeným útvarem Komise: ředitelstvím S GR pro výzkum¹⁶. Od roku 2008 bylo s ohledem na formální zřízení a uvedení agentury do provozu dosaženo značného pokroku, a to při vytváření právního a správního rámce agentury i při převádění úkolů ředitelství S na agenturu.

5.3. **Dočasné přidělení a přijímání zaměstnanců**

V roce 2008 byly zveřejněny první výzvy k projevení zájmu a oznámení o volných pracovních místech za účelem přijetí nebo dočasného přidělení pracovníků podle profilů a pracovních míst v agentuře. Tímto způsobem byl trvale doplňován počet zaměstnanců

¹¹ 2008/37/ES: Rozhodnutí Komise ze dne 14. prosince 2007, kterým se zřizuje Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum pro správu zvláštního programu Společenství Myšlenky v oblasti hraničního výzkumu podle nařízení Rady (ES) č. 58/2003 (Úř. věst. L 9, 12.1.2008, s. 15).

¹² Nařízení Rady (ES) č. 58/2003 ze dne 19. prosince 2002, kterým se stanoví statut výkonných agentur pověřených některými úkoly správy programů Společenství (Úř. věst. L 11, 16.1.2003, s. 1).

¹³ Rozhodnutí Komise 8/X/2008, kterým se přenášejí pravomoci na Výkonnou agenturu Evropské rady pro výzkum, aby vykonávala úkoly spojené s prováděním zvláštního programu „Myšlenky“ v oblasti výzkumu zahrnující zejména plnění položek uvedených v rozpočtu Společenství. K(2008) 5694 (nezveřejněno).

¹⁴ Článek 8 nařízení Rady (ES) č. 58/2003 ze dne 19. prosince 2002, kterým se stanoví statut výkonných agentur pověřených některými úkoly správy programů Společenství (Úř. věst. L 11, 16.1.2003, s. 1).

¹⁵ Rozhodnutí Komise, kterým se jmenuje pět členů a jeden pozorovatel řídicího výboru Výkonné agentury Evropské rady pro výzkum, K(2008) 5132 (nezveřejněno).

¹⁶ Správní samostatnost byla agentuře udělena dne 15. července 2009.

Výkonné agentury ERV a do konce roku nastoupilo na svá místa 61 pracovníků vykonávajících své povinnosti spolu se zaměstnanci ředitelství S GŘ pro výzkum. Totéž GŘ poskytlo agentuře 11 vědeckých pracovníků. Přijímání do zaměstnání a dočasné přidělení postupovalo takovým tempem, že ve stejném období více než vynahradilo snížení počtu zaměstnanců v ředitelství S.

Takto nebylo narušeno řádné provádění programu, zatímco se rozšiřovala a posilovala správní kapacita agentury s ohledem na udělení samostatnosti v roce 2009¹⁷.

5.3.1. Úředníci dočasně přidělení ve služebním zájmu

Jack Metthey, ředitel ředitelství S, byl současně jmenován prozatímním ředitelem Výkonné agentury ERV¹⁸, dokud nebude jmenován ředitel agentury.

Kromě místa ředitele bylo naplánováno obsazení dalších 19 pracovních míst v agentuře úředníky Komise dočasně přidělenými ve služebním zájmu: 16 na řídicí úrovni a 3 na jiných než vedoucích místech. V průběhu roku byly zveřejněny výzvy týkající se všech těchto míst a do konce roku 2008 bylo obsazeno jedno vedoucí místo.

5.3.2. Externě najatí dočasní zaměstnanci

Externě najatí dočasní zaměstnanci budou přijati do hlavních vědeckých, provozních a správních funkcí. V roce 2008 byla zveřejněna oznámení o všech 80 volných pracovních místech pro dočasné zaměstnance a u většiny z nich výběrová řízení do konce roku značně pokročila. Jelikož proces přijímání této kategorie zaměstnanců je poměrně zdlouhavý, první dočasní zaměstnanci se svých povinností u agentury ujali počátkem roku 2009.

5.3.3. Smluvní zaměstnanci

Smluvní zaměstnanci jsou přijímáni pro plnění povinností v rámci široké škály úkolů v oblasti dohledu na dočasné zaměstnance.

5.3.4. Přidělení odborníků z členských států

Přiděleným odborníkům z členských států v ředitelství S byla nabídnuta možnost převedení do agentury. Do konce roku 2008 této nabídky využilo jedenáct odborníků.

5.4. Umístění

Zvláštní prostory pro ERV byly opatřeny v Bruselu v budově „Covent Garden“ blízko *Gare du Nord* a městského botanického parku, kde bude umístěna rovněž Výkonná agentura Komise pro výzkum spravující ostatní zvláštní programy 7. RP. V těchto prostorách se nyní nacházejí kanceláře zaměstnanců agentury a generálního tajemníka ERV a rovněž zasedací prostory pro vzájemné hodnocení vědecké rady.

Podle očekávání se všichni zaměstnanci Výkonné agentury ERV přestěhují do nových kanceláří do konce roku 2009.

¹⁷ Viz oddíl 5.2.3.

¹⁸ Rozhodnutí přijaté na 1839. zasedání Komise, které se konalo dne 16. července 2008.

6. ZÁVĚRY A VÝHLED NA ROK 2009

Hlavní legislativní a provozní vývoj s ohledem na Výkonnou agenturu ERV v průběhu roku 2008 značně pokročil a v roce 2009 dospěl k samostatnosti agentury. Hlavním činitelem byla účinná spolupráce s vědeckou radou. Přijímání a dočasné přidělení zaměstnanců agentury pokročilo a dostalo spád, což vynahradilo počáteční prodlevy zapříčiněné velkým zájmem a velmi vysokým počtem reakcí na první výzvy k podávání žádostí.

Grantové programy ERV se budou v budoucnu dále rozvíjet, aby bylo zajištěno, že nadále podporují excelenci a že jsou účinně spravovány. Jsou zvažována opatření, která mají zvýšit přitažlivost EU a přidružených zemí pro výzkumné pracovníky z třetích zemí. Plánují se rovněž úpravy a pořádání kampaní ke zvýšení účasti výzkumných pracovníků. Vědecká rada se dohodla na dalším posílení ustanovení pracovního programu, která přihlížejí k přerušování kariéry vědeckých pracovníků.

ERV usiluje rovněž o to, aby financování nebylo omezeno pouze na bohatší evropské země a regiony. V rámci stanoveném vzorovou grantovou dohodou ERV a na základě ostatních administrativních a právních možností se od hostitelských institucí očekává, že vyvinou náležité úsilí, aby přilákaly a udržely vědce a akademické pracovníky, kterým bude možno udělit grant ERV.

Od hostitelských institucí se současně očekává, že zdroje z grantu ERV přidělí na dosažení cílů konkrétního výzkumného projektu. Granty ERV by měly podporovat excelenci ve výzkumu v celé Evropské unii a v přidružených zemích, včetně zemí a regionů, které jsou méně vybavené výzkumnými zařízeními a infrastrukturou. Takto mohou granty ERV doplnit úsilí hostitelských institucí o vytvoření nebo posílení excelence v celé Evropě.

Účelnost a účinnost se zvýší sledováním a vyhodnocením, a zejména přezkumem struktur a mechanismů ERV. Samotná ERV se považuje za „učící se organizaci“ a dosud získané zkušenosti budou sloužit k tomu, aby přezkum, jež by měl být dokončen ve funkčním období současného kolegia komisařů, byl cenným procesem.